

RØNNE BYFORENING

v. Niels-Holger Larsen, Vimmelskiftet 2, 3700 Rønne, Tlf. 21463977, nielsholgerlarsen@gmail.com

www.roennebyforening.dk

Kulturstyrelsen
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

4. januar 2015

Vedr.: Fredningsforslag for

HAFNIAHUS, Store Torvegade 36 A-B og Sandgade 1-11, 3700 Rønne, matr.nr. 694a, Rønne Bygrunde, Bornholms Regionskommune.

Rønne Byforening anbefaler hermed at det af Det særlige Bygningssyn fremsatte fredningsforslag for Hafniahus gennemføres – dog ikke ubetinget, idet vi, som nævnt senere i dette brev, er usikre på konsekvenserne for beboerne og Andelsboligforeningen.

Det må nok erkendes, at mange måske undrer sig over at Hafniahus er foreslået fredet. Man tænker ikke på at der kan være en ”antikvarisk” værdi ved byggeriet, men dog at det er et byggeri med en særpræget arkitektur, bl. a. med sine gavle, der minder om skibsstævne.

En fredning kom på tale da Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, i forbindelse med sit årsmøde i Svaneke 2010, ”ledte” efter fredningsemner på Bornholm. Det var øjne udefra som ”skannede” Bornholm for emner, og blandt emner i Rønne fandt man blandt andet Hafniahus interessant.

Der blev ikke den gang rejst fredningsforslag, men ved Kulturstyrelsens fredningsgennemgang i 2014 har man åbenbart kigget på tidligere fredningsemner, og Det særlige Bygningssyn har nu selv peget på Hafniahus. Fredningsforslaget gennemgår nøjere de værdier, som man finder væsentlige.

Fredning af så nyt et byggeri skal formentlig ses i lyset af, at der i de seneste årtier er fundet mere og mere interesse for at sikre nyere arkitektonisk værdifulde byggerier fra 1900tallet, og her er Ib Lundings arkitektur vurderet højt. Der er i forvejen fredet tre andre byggerier af Ib Lunding i København, hvoraf ”Champagnehuset”, fredet 1997, har tydeligt sammenfaldende træk med Hafniahus – de er da også opført samtidigt.

Hafniahus var det første store lejlighedskompleks i Rønne – og på Bornholm - hvor det vakte nogen opsigt og debat. I dag er Hafniahus et attraktivt sted at bo, og fremstår stadig som et originalt byggeri i bybilledet. At man værdsætter og er stolt af arkitekturen, ser man blandt andet i salgsannoncer for andelslejlighederne, og på Andelsboligforeningens hjemmeside.

Hafniahus ligger inden for den bevarende lokalplan 051, hvis bestemmelser bliver anvendt ved en byggesagsbehandling, men der er trods alt grænser for ”styring” af detaljeringen. Bestemmelserne gælder alene bygningernes ydre. Der er således ”frit spil” for det indvendige, hvor det er væsentligt også at tilgodese bygningens arkitektur som helhed, som nævnt i fredningsforslaget.

RØNNE BYFORENING

v. Niels-Holger Larsen, Vimmelskaflet 2, 3700 Rønne, Tlf. 21463977, nielsholgerlarsen@gmail.com

www.roennebyforening.dk

Det er velkendt, at bevarende lokalplaner ikke er garanti for en fremtidig sikring af bygningernes bevaring, idet der med kommunalt politisk og administrativt skifte kan ændres i bygningsbevaringens præmisser. En fredning er derfor en bedre og mere langsigtet bevaringsform.

Et andet fordelagtigt forhold, som taler for en fredning, er muligheden for en kvalificeret rådgivning, og at der vil være mulighed for økonomiske fordele med tilskud, ligesom hele komplekset vil være fritaget for at betale grundskyld.

At frede Hafniahus' s i alt 70 lejligheder, 3 forretninger og 8 garager vil givet være en administrativ udfordring, både for Andelsboligforeningen og for Kulturstyrelsen.

Betrakter man en andelslejlighed som en fredet "enhed", så er der tale om en flerdobling af fredede bygninger i Rønne.

Rønne Byforening anbefaler derfor at konsekvenserne ved en fredning af dette store ejendomskompleks belyses mere indgående over for de berørte parter – inden der tages endelig beslutning om fredning.

Hvordan vil fredningen blive administreret?

Hvad er de økonomiske konsekvenser for de enkelte andelsboligejere – og for Andelsboligforeningen?

Bliver der udarbejdet en vejledende manual for hele bebyggelsens fremtidige vedligeholdelse og retningslinjer for moderniseringer – som vil lette og vejlede administrationen af fredningen for både ejere og myndigheder?

Rønne Byforening opfordrer Kulturstyrelsen til at afholde orienteringsmøder for Andelsboligforeningens medlemmer om disse spørgsmål.

Byforeningen henviser nedenfor til uddybende oplysninger om Hafniahus, til Ib Lundings byggerier, ligesom der er et link til den bevarende lokalplan.

Med venlig hilsen

P.b.v.

Niels-Holger Larsen

Henvi sning til hjemmeside: <http://roennebyforening.weebly.com/hafniahus.html>

Bevarende lokalplan 051:

<http://giskort.brk.dk/gisfiles/lokalplaner/Bornholm/LP%20051%20for%20bevaring%20og%20videreudvikling%20af%20det%20centrale%20R%C3%B8nne.pdf>

Kopi er tilsendt:

- *Andelsboligforeningen Hafniahus*
- *Teknik & Miljø – Bornholms Regionskommune*